VEROHALLINTO
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Lauri Luukkonen

25.09.2025

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 ja 52 f §:n ja varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta sekä tuloverolain 33 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Diaari: HE 125/2025 vp

Lausunto koskien osakevaihdon veromuutoksia

Lausuntona verojaostossa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen osakevaihtoihin liittyvistä veromuutoksista esitän Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

Esityksen pääasialliset muutokset liittyvät osakevaihdoilla tavoiteltavien keinotekoisten veroetujen poistamiseen. Verohallinto pitää perusteltuna paljon huomiota saaneeseen ilmiöön puuttumista.

Arvostamislain muutoksista ja voimaantuloaikataulusta

Verohallinto on kiinnittänyt jo aiemmin esityksen valmistelun yhteydessä huomiota siihen, että esityksen voimaantuloaikataulu on erittäin haastava.

Nykyisin kunkin verovuoden osinkojen verotus perustuu osinkoa jakavan yhtiön edellisen verovuoden nettovarallisuuteen ja tämän pohjalta vahvistettavaan matemaattiseen arvoon. Tämä prosessi toimii pitkälti automaatiossa: Matemaattisen arvon pohjalta lasketaan automaattisesti osingonsaajan verotukseen pääomatulona sekä ansiotulona verotettava osinko. Siltä osin kuin arvostamislain muutokset kohdistuvat osinkoa maksavan yhtiön verovuoteen 2026, muutokset voidaan tehdä nykyiseen prosessiin ja muutos on toimeenpantavissa. Tällöin muutosten verovaikutukset osingonsaajien verotuksessa kohdistuvat verovuoteen 2027.

Nyt esitetään muutoksia siten, että verovaikutuksia halutaan osingonsaajien osalta jo verovuodelle 2026. Normaalisti tällöin tarvitaan muutoksia yhtiöiden osalta verovuoden 2025 ilmoittamiseen. Yhtiöiden osalta verovuosi 2025 on kuitenkin jo käynnissä. Osa yhtiöistä on antanut jo verovuodelta 2025 oman veroilmoituksensa ja verotus on myös jo voinut päättyä. Tässä ehdotetaan nyt yhtä vuotta varten kaksivaiheista prosessia osinkotulojen verottamiseen verovuoden 2026 osalta, jotta muutokset ja verovaikutukset saadaan 2026 osingonmaksujen verotukseen:

- Yhtäällä halutaan, että joulukuussa 2025 tilikautensa päättävät osinkoa jakavat yhtiöt ilmoittaisivat varansa jo uudella tavalla. Lomakkeita ei ehditä muuttaa, joten asiasta tullaan antamaan erillistä ohjeistusta siitä, miten nykyiset lomakkeet kuuluu täyttää uudella tavalla.
- Toisaalla osa yhtiöistä on jo antanut 2025 veroilmoituksensa. Näiden yhtiöiden osalta matemaattiset arvot on vahvistettu ja lakimuutos edellyttää yksittäisten

osingonmaksujen osalta tarkastelua sen osalta, tarvitaanko oikaisua edellisen vuoden vahvistettuun matemaattiseen arvoon. Tapaukset joudutaan poimimaan ja oikaisemaan manuaalisesti Verohallinnon toimesta.

Nyt yhtä vuotta varten joudutaan rakentamaan erittäin työläs, monimutkainen ja virhealtis prosessi erillään varsinaisista pysyvistä muutoksista, joita lakimuutoksen takia tehdään. Verovelvollisten yhdenmukainen kohtelu vaarantuu tässä prosessissa. **Verohallinto esittää, että muutos toteutettaisiin siten, että säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran 2026 vahvistettaviin matemaattisiin arvoihin ja siten osinkoihin, jotka ovat nostettavissa 1.1.2027 tai sen jälkeen.**

Vaikutukset Verohallinnon toimintaan

Vaikutukset Verohallinnon toimintaan on kuvattu virheellisesti esityksessä. Vastoin esityksessä todettua, muutokset edellyttävät joka tapauksessa järjestelmätyötä sekä alkuvaiheessa huomattavia muutoksia verotuksen toimittamiseen.

Lauri Luukkonen
Johtava asiantuntija